

er stillet overfor. Men naar vi ser rent praktisk paa Tingene og har en Smule Kendskab til Danmarks politiske Geografi, maa vi dog være klare over, at den Dag, da alle 4 Partier gaar selvstændigt til Valg, vil det Forhold komme til at foreligge, at et af Partierne i overordentlig høj Grad har lukreret, og at de andre 3 Partier har maattet betale. Dette Forhold skulde vi helst være fri for. Jeg for mit Vedkommende ønsker, at mit Parti, naar den første Valgdag oprinder under den ny Grundlov, ikke faar flere Repræsentanter i det nye Folketing, end det i Kraft af sin Tilslutning af Stemmer ude i Befolkningen har Krav paa, men jeg vil heller ikke nøjes med een eneste færre, og jeg vil haabe og tro, at mine Kolleger her i Tinget er besjælede af den samme Retfærdighedsfølelse. Naar den lige og almindelige Valgret skal være Sandhed, kan vi ikke nøjes med, at der i Grundloven staar, at enhver Mand og Kvinde har Lov til at gaa hen og stemme, nej, saa maa samtidig Valgloven give os Sikkerhed for, at deres Stemmer har lige Vægt. Og det tror jeg ikke at Valgloven vil evne i den Form, den nu har. Det er ikke saadan at forstaa, at jeg mener, vi skulde komme bort fra Enkeltmandskredse, men jeg kunde ønske Bestemmelsen formet saaledes, at Forholdstalsvalgsprincippet havde Sikkerhed for at blive fyldstgjort paa mere betryggende Maade, end det nu vil blive.

Men saa er der desuden et Forhold, jeg gerne vil have fremmet i vort politiske Liv. Det er, at vi bliver fri for politiske Alliancer, at ethvert Parti kan komme til at gaa til Valg paa sit eget Program og sine egne Ideer. Det tror jeg ikke naas med den nuværende Valglov. Det ærede Medlem for Københavns 5. Valgkreds (Borgbjerg) udtalte forleden, at naar der skulde foregaa et vigtigt Valg, kunde der være Sandsynlighed for, at vi blev stillet overfor Valgalliancer. Da han sagde det, kunde jeg ikke lade være med at tænke paa en Artikel af Hørup, som jeg i sin Tid læste i „Politiken“. Det var i Efteraaret 1897. Hørup skrev, at det Valg, vi kunde vente i 1898, var der ingen Grund til at mene skulde sætte Sindene i synderlig Bevægelse, for det vilde ikke forandre noget ved de politiske Linier i dansk Politik, det var for saa vidt et Valg, man kunde forholde sig meget roligt overfor. Men saa føjede han til: „Men vi forbeholder os dog Ret til, naar vi staar foran Valgdagen, at forsikre, at det er et meget vigtigt Valg, et Valg, der vil faa en dybt indgribende Betydning for vort Demokratis Fremtid“. Og jeg tror, den Tilføjelse var paa sin Plads.

Saaledes gaar det som Regel med ethvert Valg. Det bliver altid et meget vigtigt Valg i det Øjeblik, vi staar overfor det, og saa vil vi være stillede saaledes, at de Partier, som nærmest er enige om de Sager, der kæmpes om, slutter Alliance, for at Modstanderne ikke skal opnaa alt for stor Gevinst. Skal vi bort fra Alliancesystemet, maa vi skabe en Valglov, der sikrer Partierne den Repræsentation, de i Kraft af deres Vælgertal har Krav paa. Det er et Retfærdighedskrav, som jeg er sikker paa man ikke kommer uden om, og det vil vise sig, første Gang vi bruger den nye Valglov, at den ikke evner at løse dette Spørgsmaal paa tilfredsstillende Maade.

Der er en anden Henstilling, jeg gerne vil gøre til Regeringen, for Resten ogsaa vedrørende et Valgsørgsmaal. Det angaar den kommunale Valglov. Vi skal jo have Valg i Foraaret 1917, og nu har det Gang paa Gang vist sig ved de kommunale Valg, vi har haft, og vil sikkert ogsaa vise sig ved det Valg, vi faar i Foraaret, at indenfor Kommunerne kan Folk af samme Anskuelse og af samme Parti ikke blive enige om at opstille en fælles Liste. Det er der ikke noget at sige til, for Vælgerne skal have Lov til at stemme paa dem, de helst vil give deres Stemme. Men dette Forhold har som oftest til Følge, at de kommunale Partier ikke faar den Repræsentation i Kommunalbestyrelsen, som de i Kraft af deres Vælgertal har Krav paa, og nu vil jeg henstille til den højtærede Indenrigsminister, om der ikke kunde blive Mulighed for at faa indført de forbundne Listers Metode ved de kommunale Valg, ligesom den er gennemført ved Folketingsvalgene i København og paa Frederiksberg. Saa vilde nemlig det Forhold, jeg har fremhævet, ikke komme til at virke saa grelt. Saa kunde Folk opstille alle de Lister, de ønskede og behagede, og dog være sikre paa at faa den Repræsentation i det kommunale Raad, de har Krav paa i Kraft af deres Stemmetal. Dertil kommer, at en saadan Reform dog ogsaa i nogen Maade kunde bekæmpe det Misforhold, som ved de kommunale Valg har vist sig at komme til Stede i forskellige Kommuner, nemlig at et Mindretal af Vælgerne faar Flertallet af Repræsentanter.

Sluttelig vil jeg udtale min Glæde over den Enstemmighed angaaende en Bekæmpelse af Dyrtiden, der fra alle Partier er kommet til Orde under denne Finanslovsforhandling. At denne Enstemmighed er til Stede, forstaar jeg saa godt. Thi paa et Tidspunkt, hvor Danmarks Nationalformue vokser, som den aldrig er vokset før, maa